

ЗВІТ

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ ШКОЛИ 2021 р.

1. Назва наукової школи:

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА» .**

Наукову школу «Актуальні проблеми соціальної роботи в громаді: історія, теорія, практика» засновано у 2021 році (відповідно до рішення вченої ради університету, протокол № 7 від 28.12.21).

2. Відомості про керівника наукової школи.

Кравченко О.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

О.О. Кравченко:

- член секції МОНУ «Україна у мінливому світі: інклюзивне, інноваційне, мисляче суспільство»;

- член науково-методичної комісії сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення);

- експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти зі спеціальності «231 Соціальна робота»;

- член національної експертної команди консультантів для фахівців ІРЦ (з 2022 р.);

- керівник науково-дослідної теми молодих вчених за кошти держбюджету: «Система соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (державний реєстраційний номер: 0119U103978) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2020-2022 рр.);

- керівник проекту «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта» за фінансової підтримки Українського культурного фонду, 2021 р.;

- член редакційної колегії періодичного фахового видання «Соціальна робота та соціальна освіта»;

- член редакційної колегії періодичного фахового видання «Інноватика у вихованні»;

- керівник Гендерного центру.

Член спеціалізованих вчених рад:

– спеціалізованої вченої ради Д 74.053.02 в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Спеціальності: 13.00.07 – теорія і методика виховання; 13.00.05 – соціальна педагогіка;

– спеціалізованої вченої ради Д74.053.01 в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Спеціальності: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти;

– спеціалізованої вченої ради ДФ 74.053.015 Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Танасійчук Юлії Миколаївни на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 освіта/педагогіка за спеціальністю 011 – освітні, педагогічні науки, спеціалізація – теорія і методика професійної освіти. Тема: «Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування в учнів ціннісного ставлення до власного здоров'я» (дата захисту: 13 травня 2021 р.);

- спеціалізованої вченої ради ДФ 64.899.008 Харківської гуманітарно-педагогічної академії з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Шепелевої Наталії В'ячеславівни на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань «Соціальна робота» за спеціальністю «Соціальна робота». Тема: «Формування соціальної активності студентської молоді у дозвілльєвій діяльності» (дата захисту: 29 квітня 2021 р.);

- спеціалізованої вченої ради К 26.133.01 Київського університету імені Бориса Грінченка. Коляденко Ольга Володимирівна. Тема: «Погляди Бориса Грінченка щодо рідномовної (української) школи (остання третина ХІХ – початок ХХ століття)», представлена на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (дата захисту: 13 квітня 2021 р.);

- спеціалізованої вченої ради Харківської гуманітарно-педагогічної академії з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Могилка Олександра Петровича. Тема: «Зменшення шкоди від вживання наркотиків серед підлітків у центрах денного перебування», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 231 «Соціальна робота», 2021 рік;

- спеціалізованої вченої ради Академії праці, соціальних відносин та туризму з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Ярошенко Алла Анатоліївна. Тема: «Формування гендерної компетентності соціальних працівників у контексті розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 231– соціальна робота (23 – «Соціальна робота»), 2021 рік.

- спеціалізованої вченої ради Центральноукраїнського національного університету імені В. Винниченка з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Габорець Ольги Андріївни. Тема: «Розвиток самовдосконалення майбутніх лікарів засобами інформаційних технологій», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю (011 Освітні, педагогічні науки, 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти), 2021 рік.

Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю:
Всеукраїнська асоціація імені Василя Сухомлинського
Міжнародної Асоціації шкіл соціальної роботи ([International Association of Schools of Social Work, IFSW](#))
Товариства істориків освіти Великої Британії (History of Education Society UK, HES)

Член Всеукраїнської асоціації інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму.

3. Склад наукової школи.

З напрямку діяльності наукової школи в УДПУ імені Павла Тичини здійснюється підготовка кандидатів (докторів філософії) зі спеціальностей 011 – освітні, педагогічні науки (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки); 231 – Соціальна робота (13.00.05 – соціальна педагогіка).

- 2014 р. – захист дисертації Гончар І.Г. за темою «Ідеї вільного виховання у творчій спадщині Костянтина Миколайовича Вентцеля (1857–1947 рр.)». (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

- 2015 р. – захист дисертації Підвальної Ю.В. за темою «Просвітницька діяльність та педагогічні погляди Олексія Олександровича Андрієвського (1845–1902)» (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

- 2015 р. – захист дисертації Резніченко І.Г. за темою «Педагогічно-просвітницька діяльність Олександра Русова (1847–1915 рр.)» (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

- 2015 р. – захист дисертації Ісаченко В.П. за темою «Педагогічна та просвітницька діяльність Павла Гнатовича Житецького (1837–1911)» (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

- 2016 р. – захист дисертації Матрос О.О. за темою «Педагогічна та просвітницька діяльність І. Лучицького» (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

- 2019 р. – захист Кучер Г.М. за темою «Соціальна робота з вразливими категоріями населення в територіальній громаді» (спеціальність: 13.00.05 – соціальна педагогіка).

- 2020 – захист дисертаційного дослідження зі спеціальності 231 Соціальна робота за темою «Гендерна соціалізації студентів з інвалідністю в умовах ВНЗ», аспірантка III курсу Войтовська А.І.

- 2021 – захист Скочко М.О за темою дисертації доктора філософії: «Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг у сільській місцевості», спеціальність: 231 Соціальна робота;

- 2021 – захист Жеребко І.А. за темою дисертації доктора філософії: «Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму», спеціальність: 231 Соціальна робота;

- навчання в аспірантурі: Песоцька Юлія Юріївна. Тема наукового дослідження: «Соціальна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами музейної педагогіки». Рік вступу: 2021;

- навчання в аспірантурі: Вербовська Оксана Василівна. Тема наукового дослідження: «Професійна реабілітація осіб з інвалідністю в умовах реабілітаційного центру». Рік вступу: 2020;

- навчання в аспірантурі: Коляда Назарій Ігорович. Тема дисертаційного дослідження: «Соціалізація підлітків у дитячих і молодіжних громадських організаціях». Рік вступу: 2020.

4. Результати проведеної роботи за звітний період

Упродовж звітнього періоду (2021 р.) членами наукової школи розроблялися такі тематичні напрями:

1) соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами, (розробка держбюджетної теми, 0119U103979; іменна стипендія Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук).

Результати другого етапу НДР на основі аналізу вітчизняних та зарубіжних досліджень з цієї проблематики дозволили обґрунтувати систему соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму, яка спрямована на створення умов для відновлення психоемоційного стану та соціального статусу разом із саморозвитком, самореалізацією і самовихованням.

З урахуванням означених аспектів та задля досягнення поставленої мети визначено *завдання*, на розв'язання яких спрямована система соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму: забезпечення найменшого рівня обмеження життєдіяльності та розвитку дитини, що сприяє оволодінню нею комплексом соціальних ролей та норм; створення експериментального майданчика з апробації інноваційної моделі, що оптимізує освітні, реабілітаційні та рекреаційні заходи інклюзивного туризму; надання відповідно до особливих потреб якісних соціальних послуг: соціально-педагогічних, соціально-психологічних, соціально-медичних, соціально-правових, соціально-побутових, рекреаційних тощо; формування навиків життєвої компетентності: культурно-гігієнічних навиків, навиків самообслуговування, соціально-побутової орієнтації, навиків просторово-часової орієнтації, комунікативної діяльності, свідомої регуляції власної поведінки, свідомого формування адекватних взаємовідносин з довкіллям, якостей особистісної самодіяльності; забезпечення всебічної допомоги дитині, у тому числі під час навчання і виховання, відпочинку, оздоровлення, профілактики вторинних деструкцій і деформацій розвитку, комплексної реабілітації тощо; надання батькам дітей комплексної допомоги, що передбачає інформування про результати розвитку дитини і реалізації його індивідуальної програми реабілітації, просвіти й консультування з питань особливостей розвитку, виховання, навчання, реабілітації; організація інтегрованого відпочинку, культурно-дозвіллевої діяльності й оздоровлення дітей, зокрема спільного відпочинку батьків і дітей, одночасно зі сприянням інтеграції і включення в соціум дитини і батьків.

Принципами системи соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму є: принцип гуманізації; принцип індивідуальності реабілітаційних заходів; принцип диференційованого підходу; принцип комплексності; принцип доступності і рівних можливостей; принцип єдності соціальних, медичних та психологічних заходів; принцип міждисциплінарного підходу; принцип залучення батьків до реабілітаційної діяльності; принцип новизни та різноманітності у виборі й застосуванні форм інклюзивного туризму; принцип конфіденційності; принцип оптимізації фізичного, психічного та соціального благополуччя дитини та молоді з ООП.

Зміст системи соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму включає: об'єднання реабілітаційного, освітнього і рекреаційного просторів, оптимізація реабілітаційних та освітніх заходів; відкритість системи і максимальне розширення меж реабілітаційного, освітнього та рекреаційного просторів; реалізація принципу соціального партнерства і включення в систему міждисциплінарної команди, у тому числі громадського сектору, що значно знижує економічні затрати функціонування системи; максимальне використання потенціалу сім'ї як партнера в реабілітації засобами інклюзивного туризму; здійснення комплексної допомоги, у тому числі, соціально-психологічної, медичної, професійно-трудової, фізкультурно-спортивної реабілітації та оздоровлення, що дасть змогу компенсувати структурно-функційні порушення розвитку, формувати навички життєвої компетентності.

Для реалізації мети та завдань система соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму передбачає такі *напрями*: організаційно-управлінський; діагностичний напрям; інформаційно-аналітичний напрям; науково-методичний напрям; консультативний напрям; напрям комплексної реабілітації за видами: психологічна реабілітація; освітня реабілітація; соціально-педагогічна реабілітація; сімейна реабілітація; рекреаційна реабілітація; медична реабілітація; професійна та трудова реабілітація; фізкультурно-спортивна реабілітація; напрям співпраці міждисциплінарної команди.

Рівні впровадження системи: нормативно-правовий; програмно-методичний; інформаційний; матеріально-технічний; організаційний; кадровий.

Основними *технологіями інклюзивного туризму* як засобу соціально-психологічної реабілітації виокремлено арт-терапію та природотерапію за видами: рослинотерапію, каністерапію, іпотерапію, апітерапію, дельфінотерапію, фелінотерапію.

Соціо-природно-ресурсна оцінка об'єктів інклюзивного туризму являє сукупність екологічних, економічних, соціальних, інклюзивних та реабілітаційних підходів і дозволяє здійснювати моніторинг природно-

ресурсного потенціалу, враховуючи індивідуальні характеристики, доступність туристичного об'єкту та його реабілітаційних можливостей для людей з інвалідністю за різними нозологіями. Метою оцінки соціо-природно-ресурсного потенціалу інклюзивного туризму є аналіз стану природних та штучно створених людиною ресурсів (природного комплексу та садово-паркового ландшафту) як сукупності рекреаційних та реабілітаційних ресурсів певної місцевості, які є доступними для вразливих категорій громадян.

Поряд з соціо-природно-ресурсною оцінкою нами визначено *параметри доступності* природних ресурсів та об'єктів туристичної інфраструктури для учасників по впровадженню програми інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму: рекреаційний; лікувально-оздоровчий; транспортний; архітектурний; санітарно-гігієнічний; реабілітаційний (медична реабілітація, психолого-педагогічна реабілітація; професійна реабілітація; трудова реабілітація; фізкультурно-спортивна реабілітація; фізична реабілітація; соціальна реабілітація; психологічна реабілітація).

2) реалізація проєкту «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта» за фінансової підтримки Українського культурного фонду.

Створена інклюзивно-соціальна 3D-карта з вміщеними чотирьма туристичними маршрутами та наявним контентом для он-лайн подорожей регіоном задля створення безбар'єрного доступу до історико-культурної спадщини Черкащини.

Унікальність проєкту полягає в інтегративному підході для одночасного вирішення комплексу актуальних завдань: підвищення туристичної привабливості Черкаського регіону; підтримка туристичної галузі в умовах пандемії шляхом розробки і створення інноваційних цифрових туристичних послуг; соціокультурна реабілітація людей з інвалідністю; сприяння міжсекторального співробітництва представників влади, бізнесу, наукових установ, громадянського суспільства та безпосередньо людей з інвалідністю; забезпечення безбар'єрного доступу до історико-культурних та природних об'єктів; національно-патріотичне виховання дітей та молоді; розвиток цифровізації та формування ІТ-навичок у всіх категорій населення; досягнення високого рівня толерантності до інакшості у соціумі.

3) Скочко М. О. Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг у сільській місцевості.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 231 Соціальна робота. – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Умань, 2021:

– *уперше* теоретично обґрунтовано організаційно-змістові засади надання соціальних послуг у сільській місцевості, на основі чого розроблено авторську інноваційну модель, що включає державний рівень (контроль якості надання соціальних послуг; нормативно-правове управління соціальної сфери; регулювання діяльності структурних підрозділів соціальної сфери), районний

рівень (моніторинг якості; забезпечення послугами; забезпечення кадрового потенціалу; створення структурних підрозділів у громаді; дотримання державних стандартів; моніторинг потреб), рівень громади (виявлення об'єктів соціальних послуг, інформування населення, надання соціальних послуг, визначення потреб, консультування населення); представлено взаємодію структурних підрозділів кожного з рівнів як єдиного організму надання соціальних послуг;

– *уточнено* сутність ключових понять дослідження («соціальні послуги», «надання соціальних послуг у сільській місцевості», «складні життєві обставини», «державні організації», «недержавні організації», «громадські організації», «грантова підтримка», «соціальна допомога»); проаналізовано законодавчу базу надання соціальних послуг у сільській місцевості;

4) Жеребко І. А. Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 231 Соціальна робота. – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Умань, 2021:

– *уперше* на основі теоретичного обґрунтування проблеми дослідження з'ясовано організаційно-змістові засади надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму: *організаційні* (наявність нормативно-правових актів та їх дотримання; використання накопиченого досвіду впровадження інноваційних заходів з розвитку надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму; залучення до надання соціальних послуг недержавного сектору соціального обслуговування, а саме громадських об'єднань); *змістові* (підготовка майбутніх фахівців до надання соціальних послуг інклюзивного туризму; створення спеціалізованих відділень інклюзивного туризму в закладах соціальної сфери на місцевому рівні; розробка і затвердження Державного стандарту соціальної послуги з інклюзивного туризму; активне залучення людей з інвалідністю до туристично-інклюзивних маршрутів);

– визначено поняття «інклюзивний туризм» як інноваційну комплексну соціальну послугу для людей з інвалідністю, що спрямована на надання допомоги у відновленні оптимального фізичного, інтелектуального й соціального рівня життєдіяльності, компенсації порушених або втрачених функцій організму, профілактику, подолання або мінімізацію складних життєвих обставин людям з інвалідністю з метою сприяння їхньої інтеграції в суспільство, соціальної адаптації, забезпечення всіма необхідними засобами реабілітації на основі медичних, психологічних, соціально-побутових, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних та педагогічних заходів, адаптованих до інклюзивного туризму людей з інвалідністю;

– проаналізовано основні нормативно-правові документи, що регулюють надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму за чотирма напрямками: соціальний захист, соціальне обслуговування, реабілітація, туризм;

– розроблено та апробовано структурно-функційну модель організаційно-змістових засад надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами

інклюзивного туризму, що передбачає суб'єкт-суб'єктний підхід та складається з таких елементів: мета, завдання, принципи, функції, технології діяльності, види реабілітації людей з інвалідністю, моніторинг та аналіз отриманих результатів;

– та ін.

Видано: навчальних посібників – 10; статей у виданнях Web of Science та Scopus – 9; статей у фахових виданнях – 35; статей у інших виданнях – 28. Отримано 6 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

Членами наукової школи виконуються організовано і проведено:

- 29 січня 2021 р. відбувся Регіональний науково-практичний семінар за темою «Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу». Співорганізатори семінару є Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України, Відділ освіти Уманської міської ради, Інклюзивно-ресурсний центр Уманської міської ради.

<https://fspo.udpu.edu.ua/відбувся-регіональний-науково-практ/>

- 23 лютого викладачі кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи взяли участь у регіональному онлайн семінарі на тему «Соціальна робота в громаді: досвід Іваньківської ОТГ». <https://fspo.udpu.edu.ua/викладачі-кафедри-соціальної-педаго/>

- 3 березня 2021 року на факультеті соціальної та психологічної освіти відбувся науково-практичний семінар «**Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю**» (51 учасник). Організаторами та співорганізаторами семінару – ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, Молодіжний центр «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Комунальний заклад Київської обласної ради «Пластовий вишкільний центр», Черкаський обласний молодіжний ресурсний центр. <https://fspo.udpu.edu.ua/відбувся-науково-практичний-семінар-3/>

- березень 2021 р. – реалізація проекту «Не мовчи», покликаний привернути особливу увагу молодого покоління до масштабної проблеми цькування через інакшість. Учнівська молодь мала змогу обговорити пізнавальні відео з даної теми, поділитися думками про психологічний стан жертви цькування, а також отримати інформацію від представників правопорядку про характер відповідальності за дії, пов'язані з булінгом. У зв'язку з актуальними подіями особливого поширення набула специфічна форма кібербулінгу, яка зародилась в умовах ізоляції за дистанційного навчання. Проект реалізовано факультетом соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини за підтримки відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради, відділу

освіти Уманської міської ради. <https://fspo.udpu.edu.ua/відбулось-перше-дистанційне-заняття/>

- 14 квітня 2021 року на базі факультету соціальної та психологічної освіти відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Профорієнтація серед учнівської молоді в умовах інклюзивної освіти». <https://fspo.udpu.edu.ua/всеукраїнська-науково-практична-кон-9/>

- 16 квітня 2021 року, на базі факультету соціальної та психологічної освіти відбувся науково-практичний онлайн семінар «Громадські організації людей з інвалідністю крізь призму надання соціальних послуг». <https://fspo.udpu.edu.ua/науково-практичний-онлайн-семінар-г/>

- 16 квітня 2021 р. на факультеті відбулося засідання команди психолого-педагогічного супроводу студентів з ООП відповідно до «Положення про команду психолого-педагогічного супроводу студентів з особливими освітніми потребами УДПУ імені Павла Тичини». <https://fspo.udpu.edu.ua/відбулося-засідання-команди-психоло/>

- 22 квітня 2021 року на базі факультету соціальної та психологічної освіти відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери», організатором якої була кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи. <https://fspo.udpu.edu.ua/всеукраїнська-науково-практична-кон-10/>

- 27 травня 2021 року відбувся II Всеукраїнський науково-практичний онлайн симпозіум з «Інклюзивно реабілітаційно-соціального туризму» з міжнародною участю. Результатом II Всеукраїнського науково-практичного онлайн симпозіуму з «Інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму» стала резолюція симпозіуму, яка має науково-практичне вирішення для створення безбар'єрного простору в Україні з урахуванням інклюзивної інтеграції. <https://fspo.udpu.edu.ua/%d1%96%d1%96-%d0%b2%d1%81%d0%b5%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%be-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b8/>

- 31 травня 2021 р. відбулася IV Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» (31 травня 2021 року) спільно з Національною академією педагогічних наук України, Національною Радою жінок України, Рівненським державним гуманітарним університетом, Харківською гуманітарно-педагогічною академією. Почесний гість - Катерина Левченко, Урядова уповноважена з питань політики гендерної рівності, Україна, заступниця голови Комісії з питань гендерної рівності Ради Європи.

<https://udpu.edu.ua/news/prosotsialna-osobystist-u-hendernomu-vymiri-teoretykometodolohichni-ta-prykladni-aspekty>

– співпраця з відділом історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України шляхом проведення наукових заходів, підготовки наукових видань тощо. Участь у круглому столі з нагоди 95-річчя Інституту педагогіки НАПН України (проф. О.О. Кравченко, листопад 2021 р.).

Надано наукові послуги:

- «Розробка навчально-методичного забезпечення діяльності інклюзивного табору» на замовлення Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради (Лист начальника Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради № 790\01-20 від 17.02.2021 р.);

- Відповідно до запиту Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення (лист № 73\05 від 22.02.2021 р.) долучилися до участі у робочих групах з розробки професійних стандартів за професіями соціальної сфери, а саме: – професійного стандарту для професії 2351.2 Методист навчально-методичної роботи з надання соціальних послуг; – професійного стандарту для професії 2340 Вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю. Розробка професійних стандартів здійснюється Науково-дослідним інститутом праці і зайнятості населення на замовлення Міністерства соціальної політики України з метою реалізації Плану заходів із впровадження Національної рамки кваліфікації;

Участь у виконанні індивідуальних або колективних грантів (окрім грантів на поїздки)

- Дні Кар'єри ЄС (м.Умань, 28-29 квітня 2021 року). День Кар'єри ЄС реалізується в рамках проекту «Інформаційна підтримка Мереж ЄС в Україні». День кар'єри є ініціативою, що фінансується Представництвом Європейського Союзу та виконується громадськими організаціями «Фундація «Відкрите суспільство» та ГО «Молодіжна Альтернатива». Додаткова інформація: <http://euroquiz.org.ua>. Факультет соціальної та психологічної освіти взяв участь в організації Тренінгу №1 «Соціально-психологічні засади безбар'єрного спілкування у молодіжному середовищі» (<https://www.youtube.com/user/1930udpu>) та Панельної дискусії №3 «Практичний досвід формування «Soft skills» у майбутніх спеціалістів» (<https://youtu.be/d0ZK9cW5gLg>).

- впровадження проекту «Вчимося разом чути та долати соціальну ізоляцію» за підтримки Британської ради в Україні. Метою цього проекту є створення платформи для вивчення та спілкування українською жестовою

мовою, зокрема в умовах пандемії COVID-19 та спричинених нею викликів. Налагодження комунікації аудиторії проєкту та залучених експертів у сферах психології, культурології, соціального забезпечення, творчості.
<https://fspu.udpu.edu.ua/відкриття-грантового-проєкту-вчимо/>

- реалізація проєкту «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта» за фінансової підтримки Українського культурного фонду. <https://ucf.in.ua/news/05-10-2020>

Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю:

Всеукраїнська асоціація імені Василя Сухомлинського;

Міжнародна Асоціація шкіл соціальної роботи (International Association of Schools of Social Work, IFSW) та Товариства істориків освіти Великої Британії (History of Education Society UK, HES).;

Товариства істориків освіти Великої Британії (History of Education Society UK, HES).

Всеукраїнської асоціації інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму.

Захист дисертаційних досліджень:

- 2021 – захист Скочко М.О за темою дисертації доктора філософії: «Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг у сільській місцевості», спеціальність: 231 Соціальна робота;

- 2021 – захист Жеребко І.А. за темою дисертації доктора філософії: «Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму», спеціальність: 231 Соціальна робота;

Студентська наукова робота:

- підготовка магістрантки II курсу Діордій К. до участі у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Інклюзивна освіта». Тема наукової роботи: «Сучасні музеї як засіб соціальної інтеграції осіб з інвалідністю».

- підготовка магістрантки II курсу Безверхньої А. для участі у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі «Гендерні дослідження» (Херсонський державний університет). Тема наукової роботи: «Жінки в історії соціальної роботи» як освітній та науково-дослідницький проєкт Гендерного центру».

- участь студентки Лейли Гасанової у проєкті-конкурсі «Гендерні дати календаря – травень 2021», яка презентувала відеоролик “Булінг в закладі освіти”, який приурочений до дня Дня боротьби з цькуванням (Організація Об'єднаних Націй визнала епідемію залякування і цькування, яка буквально

захоплює школи, і в 2012 році оголосила 4 травня Anti-Bullying Day. <https://fspo.udpu.edu.ua/вітаємо-перших-переможців-гендерно/>

- організація і проведення студентського проекту-конкурсу «Гендерні дати календаря – травень 2021». Організатори: лабораторія фізичного розвитку та здорового способу життя Інституту проблем виховання НАПНУ, Національна Рада жінок України, факультет соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

- 30 березня 2021 року було організовано та проведено Всеукраїнську студентську науково-практичну онлайн-конференцію «Дистанційне навчання у закладі вищої освіти в умовах пандемії: виклики сучасності». <https://fspo.udpu.edu.ua/на-факультеті-було-організовано-та-пр/>

- 29 січня 2021 року студентка 4 курсу Скаженюк Вікторія стала учасницею Консультативної онлайн зустрічі представниць та представників гендерних центрів ЗВО і дослідницької спільноти, яку ініціювала Громадська експертна Рада з гендерних питань при МФО «Рівні можливості». На зустрічі обговорювалися такі питання: 1. Участь освітянської та наукової спільнот у підготовці «Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти». 2. Гендерний компонент в освітньому процесі ЗВО. 3. Антидискримінаційна експертиза освітнього контенту. 4. Досвід та основні напрямки співпраці гендерних центрів у ЗВО. <https://fspo.udpu.edu.ua/студентка-фспо-прийняла-участь-в-гром/>

- Студентський конкурс проєктів з інклюзивного туризму «Подорожуємо без бар'єрів». До цього проєкту долучилися не студенти факультету соціальної та психологічної освіти, а й Черкаський обласний центр медико-соціальної експертизи ЧОР та Всеукраїнська Асоціація інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму. Цьогоріч розглядалися наступні проєкти «Стежками рідного краю», «Корсунь-Шевченківський місто над Россю», «Умансько-Тальнівська зона», «Музейна спадщина», «Чигиринщина туристична», «Умансько-Тальнівська рекреаційна зона», «Корсунь-Шевченківська та Звенигородська рекреаційної зони. <https://fspo.udpu.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%ba%d1%83%d1%80%d1%81-%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%94%d0%ba%d1%82%d1%96%d0%b2-%d0%b7-%d1%96%d0%bd%d0%ba%d0%bb/>

Перспективи розвитку:

проведення теоретичних та експериментальних досліджень з актуальних проблем соціальної роботи в громаді;

розробка навчальних програм, посібників, підручників із соціальної роботи, використання результатів наукових досліджень у ході реалізації освітніх та освітньо-наукових програм;

забезпечення підвищення якості підготовки майбутніх соціальних працівників та вдосконалення наукової кваліфікації професорсько-викладацького складу університету, а також долучення до підвищення кваліфікації фахівців соціальної сфери регіону;

залучення до наукової діяльності за напрямом школи студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, практиків соціальної сфери;

організація наукових досліджень у контакті з іншими ЗВО, науковими установами України та інших держав шляхом координації тематики наукових робіт, організації спільних наукових досліджень, проведення конференцій, нарад тощо.

Керівник наукової школи –
Декан факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини,
доктор педагогічних наук, професор

О.О. Кравченко